

16/8

Statsrådet Vougts kritik

av tredje ståndpunkten är glädjande som bevis för att regeringen inte är beredd att kurtisera denna uppfattning, vars konsekvenser kunde bli ödeläggande för hela det svenska försvarsbetbet. Underligt är däremot att hr Vougt försvarar Morgon-Tidningens ivriga hävdande av denna ståndpunkt med en hänvisning till "den fria debattens intresse". Skulle alltså den fria debatten tjäna av att det socialdemokratiska huvudorganet oavbrutet ger plats åt en moraliskt och politiskt lika betänklig åsikt, samtidigt som andra åsikter endast någon gång eller alls inte får framföras; någon kritik av den svenska neutralitetspolitiken har exempelvis inte syns till i tidningen, och en sådan kritik måste väl anses vara förtjänt av minst lika mycket uppmärksamhet som den tredje ståndpunkten. Lika egenomligt är uttalandet att det här skulle vara fråga blott "om ett slags intellektuellt experimenterande". Skulle man följa detta tanklösa resonemang till slut, borde tydligen Morgon-Tidningen ömsevis införa demokratiska, nazistiska och kommunistiska artiklar på sin kulturavdelning.

Slutligen: man kan inte undgå att konstatera att den tredje ståndpunktens defaitism hämtar sin styrka just ur sådana reflexioner och stämningar som hr Vougt var den främste representanten för under det senaste världskriget. Hr Vougts ledare från dessa år kunde i själva verket i flera fall anlitas av den tredje ståndpunktens anhängare med de förändringar som behövs därför att man nu menar Ryssland och kommunismen, medan hr Vougt menade Tyskland och nazismen.

17/8

Partinitet blommor

Socialdemokratiska och konservativa tidningar har i lika mån glatt sig över att Dagens Nyheter på vissa punkter kritiserat den liberala internationalens nyss hållna kongress. Förvåningen tycks vara mycket stor över att en tidning som arbetar för ett bestämt parti inte med applåder hälsar allt vad detta parti och liknande sammanslutningar utträtar. Ett särskilt rörande uttryck för denna glada förvåning är en ledare i Morgon-Tidningen, som utgår från att liberalerna varit oense och måst nöja sig med oklara och intetsägande programpunkter, medan socialdemokratin senast i Frankfurt visat sig kunna formulera ett konkret internationellt program som utgår från "enhetlighet i mål och värderingar".

Nej, så enkelt är det nog inte. I själva verket kännetecknas praktiskt taget alla internationella kongresser av denna typ därav att man söker undanskymma de existerande och naturliga motsättningarna genom vaga paroller och att man så långt möjligt undviker att diskutera de skiljande, ofta mest väsentliga frågorna. Efter den socialdemokratiska Frankfurtkongressen betonade just Morgon-Tidningen att man lyckats finna en "syntes (läs: en kompromiss) av marxistiska och icke-marxistiska socialdemokraters betraktelsesätt" i tid-

ningens referat från kongressen framhölls att brittiska och tyska socialdemokrater råkat i våldsam strid om en upprustningsresolution; frågan måste bringas ur världen genom att utan kongressbehandling hänvisas till en kommitté som skulle söka finna en förmedlande lösning. De senaste årens politik visar för övrigt hur starka motsättningarna är mellan de socialdemokratiska partierna i olika länder; tänk på de totalt skiljaktiga reaktionerna i England, Frankrike och Tyskland till Schumanplanen eller den tyska socialdemokratin opposition mot inträde i Europarådet. Och tag framför allt den viktigaste av alla politiska frågor: problemet om västerns gemensamma försvar. De socialdemokratiska partierna i nästan alla västerländska stater är ivriga anhängare av Atlantpakten. I Sverige får däremot inte en röst höjas för Atlantpakten i det socialdemokratiska huvudorganet, medan man i artikel efter artikel proklamerar den tredje ståndpunkt som innebär en öppen eller en förstucken defaitism gentemot den ryska aggressionen. Detta hindrar inte och kommer säkert inte att hindra Morgon-Tidningen att tala om "enhetlighet i mål och värderingar"; lydnaden mot och vördnaden inför partiledningarna utsluter realistiska reflexioner.